

Střední
Zdravotnická
Škola
Pardubice

Socializace

Autor: Mgr. Václav Štěpař

Vytvořeno: říjen 2013

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ANOTACE

- **Kód DUMu:** VY_6_INOVACE_1.ZSV.3
- **Číslo projektu:** CZ.1.07/1.5.00/34.0851
- **Vytvořeno:** říjen 2013
- **Ročník:** 2. ročník – střední zdravotnická škola (RVP-ZA)

Vzdělávací oblast	Společenskovědní vzdělávání
Vzdělávací obor	Základy společenských věd
Tematický okruh	Sociologie

- **Anotace:** Prezentace seznamuje studenty s pojmem socializace. Je zaměřena na vysvětlení tohoto sociologického termínu a na jednotlivé fáze socializačního procesu během lidského života. Součástí prezentace je závěrečné ověření.

Socializace

- lat. *socialis* = společenský.
- socializace je **celoživotní proces**, během kterého se člověk **začleňuje** do společnosti.
- socializace se děje pomocí **tzv. sociálního učení**.
- socializace je proces, který **nás odlišuje** od **ostatních živočišných druhů**. Bez socializace bychom jednali výhradně pudově jako zvířata – vlčí děti, příběh o Tarzanovi.
- socializace probíhá celý život, ne pouze v dětství.
- kulturní antropologie označuje tento proces pojmem enkulturace.

Co se děje během socializace?

- člověk si postupně **utváří vztahy**.
- rozvíjí vlastní **vidění světa**.
- přijímáme **kulturní normy, pravidla a zvyklosti společnosti**.
- učíme se chovat se ve společnosti tak, abychom v ní co nejlépe „přežili“..
- ne ve všech kulturách má socializace stejné parametry – rozdíl v chování a zvycích mezi křesťany, židy, muslimy apod..
- učíme se hrát tzv. **sociální role** – dítě, sourozenec, kamarád, nadřízený atd..
- učíme se své **„pohlavní role“** – rozdíly v chování muže a ženy v určitých situacích, rozdílná očekávání společnosti a okolí apod.

Druhy socializace

- Socializaci dělíme na **PRIMÁRNÍ** A **SEKUNDÁRNÍ**

PRIMÁRNÍ SOCIALIZACE

- probíhá **hlavně v DĚTSTVÍ**.
- klíčovou roli hrají tzv. **PRIMÁRNÍ SKUPINY** - rodina, sousedství či dětská herní skupina.
- dítě získává základní návyky a způsoby komunikace a učí se společenským normám.
- trvá zhruba do 3 let -> poté podstatná změna:
 - do života dítěte vstupují další osoby a instituce.
 - dítě už netráví většinu času jen s rodiči, ale. Začíná si mnohem více uvědomovat své vrstevníky.
 - dostává se do kontaktu s dalšími dospělými (učiteli) atd..
 - přichází fáze sekundární socializace.

Druhy socializace

- Socializaci dělíme na **PRIMÁRNÍ** A **SEKUNDÁRNÍ**

SEKUNDÁRNÍ SOCIALIZACE

- prolíná se se socializací primární.
- probíhá jak v rodině a skupinách, kterých je jedinec členem - škola, zájmové kroužky, parta, zaměstnání atd..
- probíhá po zbytek života a souvisí zejména s rozvíjením schopnosti žít s lidmi a mezi lidmi.
- při každé změně sociálních rolí (ze syna na otce, ze studenta na zaměstnance apod.) se musí jedinec přizpůsobit, tzv. *dosocializovat*.

Resocializace

- opětovná socializace.
- přijímání nových norem, hodnot, pravidel.
- přizpůsobení se novým společenským podmínkám.
- resocializace je často potřebná např.:
 - u **bývalých vězňů**, kteří se po mnoha letech musí přizpůsobit společnosti a okolí – nové společenské poměry, ztracená přátelství, kontakt s rodinou apod.
 - **bývalých narkomanů, gamblerů apod..**
 - u lidí, kteří např. odstěhují do jiné země – např. utečenci z Afriky se po příchodu do Evropy musí přizpůsobit jejím zvyklostem.

Ověření

1. Vysvětlete pojem socializace.
2. Do kterých 2 fází socializaci dělíme?
3. Vysvětlete pojem resocializace.
4. Co je to tzv. pohlavní role?
5. Jaký termín pro socializaci užívá kulturní antropologie?

Zdroje

HARTL, Pavel a HARTLOVÁ, Helena. Psychologický slovník. Vyd. 2. Praha: Portál, 2009. 774 s. ISBN 978-80-7367-569-1.

ZUBÍKOVÁ, Zdeňka a DRÁBOVÁ, Renáta. Společenské vědy v kostce: pro střední školy. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Fragment, 2007. 188 s. V kostce. ISBN 978-80-253-0190-6.

KELLER, Jan. Úvod do sociologie. 6. vyd. Praha : Sociologické nakladatelství, 2012. 204 s. Studijní texty . sv. 2. ISBN 978-80-7419-102-2.

Děkuji za pozornost.